

свідчення про реєстрацію авторських прав на твори також можуть видавати уповноважені авторські товариства.

Усі названі охоронні документами, по суті угодами між державою і заявниками відповідних об'єктів інтелектуальної власності.

Список використаних джерел:

1. Сергеев А.А. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации: Учебник, Изд 2-е, пере раб. И доп.-М.: ПБОЮЛ Грищенко Е.М., 2001. – 752 с. – С. 10-11.
2. Л.Б. Гальперин, В.Н. Михайлова Интеллектуальная собственность: сущность и правовая природа //Советское государство и право. – 1991. – №12. – С. 10-13.
3. О.А. Підпригора, О.О. Підпригора Право інтелектуальної власності України: Навч. Посібник для студентів юрид. Вузів і фак. Ун-тів. – К.:Юрінком Інтер, 1998, – 336 с.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435 – IV, зі змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print1381400455773654>.
5. Основи законодавства України про інтелектуальну власність. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://khorol.just.gov.ua/info/39/>.
6. Віктор Гладченко, Що таке інтелектуальна власність? [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.patent.net.ua/intellectus/patentbureau_news/about_intellectual_property/1033/ua.html.

Вороніна О.Ю.

студентка,

Донецький інститут туристичного бізнесу

ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СТВОРЕННІ ТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ

На сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин глобалізаційні процеси охопили всі сфери світового господарства, в тому числі і ринок туристичних послуг. Важливим та новим напрямом розвитку економіки є створення туристичних кластерів.

Економічні засади дослідження туристичних ринків закладені у працях Г. М. Алейникової, В. Ф. Данильчука, Ю. Б. Забалдіної, Н. Й. Коніщевої, Т. І. Ткаченко, В. С. Ковешнікова [1, с. 25].

Туристичний кластер – це система інтенсивної виробничо–технологічної та інформаційної взаємодії туристичних підприємств, постачальників базових та додаткових послуг із приводу створення спільного туристичного продукту. До туристичних кластерів відносяться групи підприємств, що сконцентровані географічно в межах регіону, які спільно використовують туристичні ресурси, спеціалізовану туристичну інфраструктуру, локальні ринки праці, здійснюють спільну маркетингову та рекламно-інформаційну діяльність.

Туристичні кластери можуть включати як незначну, так і велику кількість підприємств туристичного та споріднених і допоміжних секторів економіки. Вони можуть формуватися як з великих, так і з малих фірм у найрізноманітніших поєднаннях і відносинах. Наприклад, кластери в Італії об'єднують переважно малі та середні підприємства, в Шотландії (базова модель ЕС) – ядро кластеру формують потужні підприємства, інколи іноземного походження. Від інших форм організації спільної туристичної діяльності, туристичні кластери відрізняються

вищим рівнем взаємодії між підприємствами, організаціями, установами, інституціями, що входять до їх складу, варіюючи за формою від цільових об'єднань підприємств туристичного бізнесу до потужних, добре структурованих комерційно-конкурентних утворень [2, с. 99]. Туристичні кластери формуються в усіх типах країн – розвинених країнах, та, що розвиваються, та в країнах з транзитивною економікою. При цьому механізми їх створення, функціонування та взаємодії з іншими кластерами в принципі є подібними. Розглянемо досвід створення туристичних кластерів в Італії, де дана проблема має вищий рівень наукового та практичного опрацювання. Прикладом створення дієвого кластеру в Італії є місцева туристична система «Тразименське озеро» в Умбрії, яка об'єднує поряд із туристичними підприємствами, закладами розміщення та харчування, також торговельні організації, підприємства з виробництва товарів широкого вжитку, товарів, специфічних для даної місцевості (вино, оливкова олія) [4, с. 107]. Для підтримки процесів кластеризації в країнах Північної Європи був створений Північний Кластерний Альянс (1998р.), підсумком діяльності якого стало виведення скандинавських країн – Данії, Швеції, Фінляндії, Норвегії – у світові лідери за рівнем конкурентоспроможності їх економік. Кластери сприяють всебічному розвитку виробничого співробітництва, здійснюваного за допомогою спеціалізації і кооперування виробництва. Їх діяльність сприяє прискореному вирішенню деяких проблем, пов'язаних з інтенсифікацією народного господарства. У рамках кластерів створюються виробничі потужності, оснащені передовою технікою і технологією, а також одержують розвиток прямі зв'язки між підприємствами й організаціями, що розвиваються більш ефективно, ніж поза ними. Велика робота ведеться в кластерах і в галузі стандартизації й уніфікації виробів, розробки нормативно-технічної документації, що особливо важливо для діяльності різних країн в межах одного регіону, оскільки прискорює ефективне застосування отриманих стандартів. Особлива увага приділяється вибору сфери створення кластерів з метою швидшого вирішення задач, які стоять перед Центрально-Східними європейськими країнами. Тому активно утворюються інжинірингові, упроваджувальні, торговельно-збутові і інші організації у рамках вже існуючих кластерів. Зроблено висновок, що в рамках Центральної та Східної Європи кластери є формою розвитку ринкової централізації, що охоплює різні народногосподарські рівні, проникає в різноманітні сфери діяльності і стає найефективнішим способом економічного розвитку даного регіону.

Теорія кластерів прямо стосується й України, адже це не лише найбільш оптимальна форма організації виробництва у світі, але ще й приклад швидкого економічного зростання регіонів та ефективний спосіб залучення прямих іноземних інвестицій. Світовий і український досвід демонструють такі переваги виробничих систем на основі кластерної моделі:

- кластери здатні забезпечувати з'єднання у виробництві конкуренції з кооперацією, вони уособлюють «колективну ефективність», створюють «гнучку спеціалізацію»;
- кластери будуються на використанні ефекту масштабу;
- кластери – це точки росту, стимулятори технічного прогресу;
- кластери являють собою механізм підвищення регіональної і національної конкурентоспроможності.

Кластери дозволяють:

- посилювати процеси спеціалізації і поділу праці між компаніями;
- ширше залучати клієнтуру, створюючи тісну взаємодію покупців і продавців;

- знижувати вартість одиниці технічної послуги і продукції, яка виготовляється на основі спільної діяльності;
- посилювати міжфірмові потоки ідей та інформації;
- підвищувати інноваційність виробництва;
- створювати нові робочі місця;
- ефективніше використовувати місцеві природні ресурси;
- створювати здоровий соціальний капітал (все відбувається на взаємній довірі), забезпечуючи соціальну справедливість;

Таким чином, було проаналізовано тенденції міжнародних економічних відносин у створенні туристичних кластерів. Виявлено позитивний вплив на зростання міжнародних відносин шляхом створення туристичних кластерів.

Список використаних джерел:

1. Данильчук В.Ф. Особенности формирования и развития туристических предприятий [Текст]:[монография]/ В.Ф. Данильчук. – НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти. – Донецк.: 2006. – 240 с.
2. Гонтаржевська Л.І. Ринок туристичних послуг в Україні: Навчальний посібник. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2008. – 180 с.
3. Завадська Д.В. Економічна кластеризація: суть, проблеми та перспективи розвитку в Україні // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012.– №1(44) – С. 187-195.
4. Федорова В.Г. Теоретико-методичні підходи до визначення поняття «кластер»: Навчальний посібник. – Донецьк: Ефективна економіка, 2011.–200 с.

Денисова Е.Ю.

аспірант,

Донецкий национальный университет

ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ТРАНСНАЦИОНАЛИЗАЦИИ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

На сегодняшний день состояние мировой экономики не является статичным: в мировой хозяйственной системе активно протекают процессы перераспределения ресурсов, технологий, производственного потенциала, товаров, рынков сбыта и прибыли между международными корпорациями крупнейших промышленно развитых государств, а не странами, как было на начало 70-х гг. XX века. Также для современной мировой экономики, характеризующейся интенсивными процессами глобализации, характерен количественный и качественный рост транснациональных корпораций (ТНК), что способствует ускоренному формированию единого мирового рынка.

Именно ТНК являются основным структурным элементом экономики большинства стран, ведущей силой их развития и повышения эффективности. Глобальные тенденции интернационализации производства и капитала, приватизации, стратегических альянсов и либерализации внешней торговли поставили ТНК в центр мирового экономического развития. Учитывая дальнейшее перераспределение мировых рынков и сфер влияния, можно прогнозировать возможность появления в ближайшее время международных суперкорпораций путем слияния или поглощения крупнейших компаний мира.